

LISTA BIOGASS AS

Lista Fly- og Næringspark
4560 VANSE

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ludmila Pechinkina, 37 01 78 47

Oversendelse av tillatelse til å drifte biogassanlegg på Lista i Farsund kommune - Lista biogass AS

Statsforvalteren i Agder har ferdigbehandlet søknaden fra Lista biogass AS og gir bedriften tillatelse til å drifte biogassanlegg på gnr./bnr. 93/1 i Farsund kommune. Tillatelsen er gitt på visse vilkår med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. §§ 16 og 29.

Vi fattet samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr på kr 228 200.

Vedtakene kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad fra Norsk energi på vegne av Lista biogass AS om drift av biogassanlegg på gnr./bnr. 93/1 i Farsund kommune, datert 08.02.2024. Videre viser vi til bl.a. følgende:

- Rambøll Norge AS sin rapport «Lista biogassanlegg Støyutredning», 29.09.2023
- Sweco Norge AS sin rapport «Miljøteknisk grunnundersøkelse og tiltaksplan Prosjekt: Lista Fly- og Næringspark, 4560 Varse», 15.09.2023
- Vireo AS sitt notat «Kontroll med substrat inn og biorest ut», udatert
- NIBIO sitt notat om «Forhåndsvurdering av biorest for bruk som gjødsel», 25.09.2023
- vurdering av BAT-konklusjoner for avfallsbehandling, 20.12.2023
- Recul AS sin rapport «Spredningsberegning Lista Biogass AS», 18.08.2023
- Recul AS sin rapport «Luktutslipp Underlag for søknad om tillatelse», 21.09.2023
- Recul AS sin rapport «Luktreduksjon biogass», 24.01.2024
- møte mellom Statsforvalteren, Lista biogass AS og Norsk energi, 24.04.2024 og 25.02.2025
- tilleggssopplysninger om overvannshåndtering i e-post av 03.09.2024
- oppdaterte mengder avfall til behandling i e-post av 28.02.2025
- kommentarer til utkastet til tillatelse, oversendt 27.03.2025
- møte mellom Statsforvalteren og Lista biogass AS, 02.04.2025

Vi beklager lang saksbehandlingstid.

1 Vedtak

1.1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir Lista biogass AS tillatelse til å drifte biogassanlegg på gnr./bnr. 93/1 i Farsund kommune. Tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

De fastsatte utslippsgrensene og vilkårene er i tråd med hva som er mulig å oppnå ved bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT) for bransjen. Vi har også satt krav til utredninger, undersøkelser og rapportering.

Vedtaket er gjort etter forurensningsloven § 11, jf. §§ 16 og 29.

1.2 Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Lista biogass AS skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling, jf. varsel om gebyr i brev av 11.03.2024. Gebyret fastsettes til kr 228 200. Dette tilsvarer gebyrsats 3. Vi gjør oppmerksom på at beløpet er noe høyere enn varslet pga. oppjustering av gebyrsatsene.

Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

1.3 Frister

Lista biogass AS skal:

- utarbeide en utredning av utslipp til luft innen ett år etter oppstart av anlegget, jf. punkt 8.1 i tillatelsen
- utarbeide støysonkart innen seks måneder etter oppstart av anlegget, jf. punkt 8.2 i tillatelsen
- utarbeide en full tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann innen tre måneder etter gjennomførte undersøkelser, jf. punkt 8.3 i tillatelsen

2 Kort om bakgrunnen for saken

Lista biogass AS ønsker å etablere et biogassanlegg på gnr./bnr. 93/1 i Farsund kommune. Planlagt produksjonsstart er 2026. Anlegget er ikke bygget per i dag. De søker om å ta imot husdyrgjødsel, fiskeslam, fiskeensilasje, glykol og matolje/frityrolje og behandle avfallet anaerobt. Alle prosesser i anlegget skal være lukkede, og prosessvannet skal resirkuleres i produksjonen. Luften ut fra anlegget skal renses i flere trinn for å minimere lukt. Anlegget skal ha kontinuerlig drift.

Biogass som dannes, skal samles og renses i et oppgraderingsanlegg hvor biometan skal skilles ut. Etter oppgraderingstrinnet vil gassen kjøles ned og gjøres flytende.

Biorest¹ skal separeres i tørr og våt fraksjon. Flytende/våt biorest vil brukes som gjødsel og leveres til lokale bønder. Fast/tørr biorest vil ikke brukes lokalt.

Anleggets kapasitet er på mer enn 100 tonn avfall per dag, noe som gjør at virksomheten er omfattet av EUs industriutslippsdirektiv (IED) og BAT-konklusjonene for avfallsbehandling (Waste Treatment BREF (WT BREF))², jf. punkt 5.3. bokstav b nr. i (biologisk behandling) i BAT-konklusjonene.

¹ Biorest er massen som er igjen etter at prosessen med utråkning i biogassanlegget er ferdig.

² BREF (BAT Reference Document) er referansedokumenter som beskriver beste tilgjengelige teknikker (BAT) for ulike industrisektorer og typer industriell virksomhet. Det er EU som utarbeider disse dokumentene.

Planstatus

Arealet hvor anlegget skal etableres, er i gjeldende kommunedelplan av 18.12.2001 avsatt til formålet industri. Farsund kommune fattet den 25.01.2022 vedtak med hjemmel i plan- og bygningsloven § 19-2 om dispensasjon fra kravet om å utarbeide bebyggelsesplan før utbygging (detaljreguleringsplan etter gjeldende regelverk) og ga rammetillatelse for bygging av anlegget.

Det pågår en regulering av området, som også omfatter arealet hvor det planlagte biogassanlegget vil bli etablert, jf. planforslaget for områderegulering for Lista Renewable Energy Park i Farsund kommune. Statsforvalteren fremmet innsigelse til områdereguleringen. Mekling førte ikke frem, og saken ble oversendt til Kommunal- og distriktsdepartementet for avgjørelse den 02.04.2024. Saken er ikke endelig avgjort per nå.

2.1 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning, skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltakene sammenholdt med fordeler og ulemper tiltakene for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad de omsøkte tiltakene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Forvaltningsmålene i naturmangfoldloven (nml.) §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i nml. §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Forurensningsforskriften

Kapittel 36

EUs industriutslippsdirektiv er tatt inn i norsk rett i bl.a. forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer at Statsforvalteren skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet bruker beste tilgjengelige teknikker (BAT) i den aktuelle bransjen og minst oppnår tilhørende utslippsnivåer (BAT-AEL).

Kapittel 36A

Kapittel 36A i forurensningsforskriften omfatter krav og vilkår av generell karakter. Kapittelet trådte i kraft 01.01.2025, og virkeområdet begrenses til virksomhetene som er omfattet av vedlegg 1 til kapittel 36.

Kapittelet omfatter bl.a. generelle krav til reduksjon av forurensning, vedlikehold, forurensning av grunn og grunnvann, kjemikalier, energi, avfall, kvalitetssikring av målinger, rapportering til forurensningsmyndigheten og beredskap.

Bestemmelsene i kapittel 36 A gjelder i tillegg til vilkår i tillatelsen.

Avfallsforskriften

Avfallsforskriften kapittel 10a inneholder forpliktende krav til håndtering av bl.a. matavfall, herunder kravet om materialgjenvinning.

2.2 FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

FNs bærekraftsmål ble vedtatt høsten 2015 og består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. De handler om å oppnå bærekraftig utvikling langs tre dimensjoner: økonomisk, sosialt og miljømessig.

Norge er forpliktet til å jobbe for at verden når målene innen 2030. Regjeringens plan for å nå bærekraftsmålene i Norge er lagt frem i Meld. St. 40 (2020-2021) «Mål med mening».

2.3 Annet aktuelt regelverk

Drift av biogassanlegg, lagring og forbrenning av biogass kan være omfattet av bestemmelsene i forskrift om håndtering av farlig stoff. Det er Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) som er myndighet etter denne forskriften.

For disponering av biorest gjelder regelverk for gjødselvarer og gjødselbruk.

Dersom anlegget har forbrenningsanlegg, kan utslipp fra forbrenningsanlegget være omfattet av bestemmelsene i forurensningsforskriften kapittel 27.

Vi gjør oppmerksom på at Lista biogass AS selv er ansvarlig for å ha oversikt over hvilket regelverk som gjelder, og eventuelle endringer i regelverket.

3 Statsforvalterens vurdering

3.1 Begrunnelse for vedtaket om tillatelse

Biologisk avfallsbehandling krever tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. § 29. Statsforvalteren har vurdert at omsøkt aktivitet vil ha en behandlingskapasitet som innebærer at biogassanlegget på Lista er omfattet av BAT-konklusjonene for avfallsbehandling, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg I punkt 5.3. bokstav b. i (biologisk behandling). Statsforvalteren er forpliktet til å følge BAT-konklusjonene når det settes vilkår i en tillatelse til forurensende virksomhet.

Nedenfor følger vår begrunnelse for vedtaket om tillatelse. Enkelte mer generelle vilkår/krav i tillatelsen er standardiserte og er stilt i samsvar med gjeldende mal for tillatelse til drift av avfallsanlegg, jf. tillatelsens generelle vilkår i punkt 2.

3.1.1 Begrunnelse for vedtaket om tillatelse til drift av biogassanlegget

Vi vurderer at utslipp til luft (vond lukt) og støy er to viktigste forurensningsmessige negative konsekvenser av drift av biogassanlegget for omgivelsene. Videre kan disponering av biorest som oppstår ved behandling av avfall i biogassanlegget, medføre negative konsekvenser, bl.a. ved at det kan tilføres større mengde næringsstoffer enn det er nødvendig for plantene slik at næringsstoffene ikke tas opp av plantene og tilføres nærliggende vassdrag via avrenning.

Statsforvalteren har i tillatelsen regulert utslipp som er til stede under normal drift. Vi har regulert utslipp til luft ved å fastsette en grenseverdi for luktømmisjon. Biogassanlegget vil ikke ha utslipp til vann fra biogassproduksjonen og biogassoppgradering, og dette er presisert i tillatelsens vilkår. Vi har videre stilt krav til mottak og behandling av avfall, biogassproduksjon, håndtering av biorest og støykrav.

Vi viser til vår begrunnelse av vilkår og krav vi har stilt i tillatelsen og kort beskrivelse av virksomheten og utslippene under henholdsvis punkt 3.2 og punkt 4.1 nedenfor.

Vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven

Det er ikke registrert utvalgte naturtyper eller naturtyper kartlagt etter DN-håndbok 13 eller etter Miljødirektoratets instruks i området. I Naturbase og Artskart er det registrert flere rødlistede fuglearter og fuglearter av særlig stor forvaltningsinteresse ved og i nærheten av det planlagte biogassanlegget. Slevdalsvannet naturreservat, som er en del av Ramsar-området på Lista, ligger ca. 800 m i luftlinje fra anlegget. Reservatet utgjør et viktig våtmarksområde med sump, strandenger, rikmyrområder, er artsrik og har et særpreget fugleliv. Det er et viktig rasteområde under trekk for mange truede og sjeldne fuglearter, i tillegg til at både amfibier og annet dyreliv er naturlig knyttet til området. Slevdalsvann er en av Norges best bevarte kystnære sumper av noe størrelse.

Det er kjent at luktesansens hos de fleste fugler er lite utviklet sammenlignet med syn og hørsel. Vi vurderer derfor at luktutslipp ikke vil ha nevneverdig betydning for fuglene. Når det gjelder støy, er det kjent at støy kan påvirke fugler negativt, særlig i hekkeperioden. Vi vurderer likevel at i det aktuelle tilfellet vil ikke støy fra anlegget påvirke fuglelivet i nevneverdig grad, jf. naturmangfoldloven § 8. Vi foretar derfor ingen vurdering av §§ 9 til 12.

Vurdering av kravene i vannforskriften

Siden virksomheten ikke skal ha utslipp til vann, vurderer vi ikke kravene i vannforskriften.

Vurdering av samfunnsmessige hensyn

I juni 2017 kom Stortingsmelding nr. 45 (2016-2017) «Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi». Norsk avfallspolitikk skal bl.a. legge til rette for høy utnyttelse av avfallet. En forutsetning for gjennomføring av denne avfallspolitikken er at det finnes anlegg som tilbyr ulike løsninger for mottak, sortering, gjenvinning og behandling av avfall.

Biologisk behandling av avfall bidrar til en bærekraftig utvikling og til en sirkulær økonomi ved at man beholder ressursene i avfallet i et kretsløp og færrest mulig ressurser går tapt. Å utnytte energien i husdyrgjødsel, fiskeslam og -ensilasje og matavfall for å produsere biogass er også et viktig klimatiltak som kan bidra til nasjonale utslippsreduksjoner mot 2030, og til målet om at Norge skal omstille seg til et lavutslippssamfunn i 2050. Biorest er også viktig i en sirkulær økonomi da den kan egne seg som gjødsel til planter og kan erstatte kunstgjødsel. Dette henger tett sammen med flere av FNs bærekraftsmål, bl.a. mål 7 om ren energi til alle, mål 11 om bærekraftige byer og samfunn og mål 13 om å stoppe klimaendringene.

Konklusjon

Statsforvalteren har konkludert med at driften av biogassanlegget på Lista er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempene ved virksomheten sammenholdt med fordeler og ulemper virksomheten for øvrig vil medføre gir vi tillatelse til drift av biogassanlegget på gnr./bnr. 93/1 i Farsund kommune på nærmere fastsatte vilkår.

3.2 Begrunnelse for utvalgte vilkår og krav

3.2.1 Tillatelsens ramme (punkt 1 i tillatelsen)

Tillatelsen omfatter behandling av husdyrgjødsel, fiskeslam, fiskeensilasje, matolje/frityrolje og glykol på gnr./bnr. 93/1 i Farsund kommune. Behandlingsmetoden er anaerob utråtning.

Vi har i tillatelsen spesifisert typer avfall³ anlegget kan ta imot og behandle i samsvar med opplysningene i søknaden og øvrig saksbehandling. Videre har vi fastsatt en maksimal grense for mengde avfall anlegget kan lagre til enhver tid og maksimal lagringstid for de ulike avfallstypene.

Når det gjelder behandling av glykol i biogassanlegget, vurderer vi at det er akseptabelt så lenge Lista biogass AS kan dokumentere hva den aktuelle glykolen inneholder av tilsetningsstoffer og ev. forurensninger tilført under bruk og at disse ikke fører til fare for helse og miljø. Vi mener at vilkåret om dokumentasjon ikke er urimelig, og vi har stilt det for å sikre at glykolen ikke vil forurense biorest ettersom dette kan vanskeliggjøre videre håndtering av bioresten. Vi har presisert at Lista biogass AS ikke kan ta imot og behandle glykol som er farlig avfall⁴. Vi viser for øvrig til kravet om forhåndsdokumentering av avfall i punkt 3.2 i tillatelsen.

3.2.2 Håndtering av avfall (punkt 3 i tillatelsen)

Forhåndsdokumentering av avfall (punkt 3.2 i tillatelsen)

Den driftsansvarlige må ha tilstrekkelig dokumentasjon på hvor avfallet kommer fra, og hva avfallet inneholder for å kunne vurdere om avfallet er egnet for behandling ved anlegget. Håndtering av avfallet skal være basert på risikovurdering som skal gjennomføres før mottak av de ulike avfallstypene.

Vi har stilt kravet om forhåndsdokumentering for å sikre at avfallet anlegget skal ta imot og behandle har nødvendig kvalitet siden flere av avfallstypene som skal behandles, kan variere i kvalitet. Vi vurderer i tillegg at det er viktig å ha dokumentasjon på avfallets opphav og innhold for disponering av biorest fordi bioresten skal gjenbrukes og derfor må være av kvalitet som er egnet for gjenbruk og har et næringsinnhold som er i samsvar med plantenes behov, jf. avsnittet om krav til biorest nedenfor. Etter vår vurdering er kravet i samsvar med BAT 2 for avfallshåndtering, jf. særlig teknikk i bokstav a (utarbeiding og gjennomføring av framgangsmåter for karakterisering og forhåndsgodkjenning av avfall).

Mottak av avfall (punkt 3.3 i tillatelsen)

Avfallet skal registreres ved mottak. Den driftsansvarlige skal lage kriterier for mottak av avfall og ha skriftlige rutiner for mottakskontroll basert på disse. Den driftsansvarlige skal bl.a. vurdere behov for stikkprøvetaking av mottatt avfall. Mottak av avfall skal foregå innendørs, med lossing ved tett tilkobling til lukkede røranlegg.

Vi har stilt kravet om mottakskontroll av avfall for å sikre at avfallet som anlegget tar imot, er i samsvar med avfallstypene anlegget har tillatelse til å håndtere og at mottatt avfall kan behandles ved anlegget på en forsvarlig måte, jf. bokstav b i BAT 2 for avfallsbehandling. Vi vurderer at det i tillegg er viktig at avfallet som anlegget skal ta imot, ikke inneholder forurensninger som kan vanskeliggjøre disponering av bioresten. Kravet henger tett sammen både med kravene stilt til forhåndsdokumentering av avfall og lagring av avfall samt kravene stilt til biogassproduksjon og

³ Behandling av glykol og marint fiskeslam i et biogassanlegg kan kreve tillatelse fra Mattilsynet.

⁴ Miljødirektoratet er myndighet for behandling av farlig avfall.

biorest, jf. tillatelsens punkt 3.2, 3.4, 3.6 og 3.7. Når det gjelder forurensninger, mener vi det kan være hensiktsmessig å ta utgangspunkt i tungmetaller, plast, miljøgifter og øvrige urenheter. Dette er forurensninger som også er omfattet av produktkravene i nylig vedtatt gjødselvereforskrift.

Lagring av avfall (punkt 3.4 i tillatelsen)

Den driftsansvarlige skal ha oversikt over hvor, og i hvor store mengder de ulike avfallstypene lagres og sørge for tydelig merking av lagret avfall. Avfallet skal lagres adskilt dersom det er fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer ved samlagring eller sammenblanding av ulike typer avfall. Ved tanklagring skal det være etablert overflyllingsvarsel og overflyllingsvern om mulig.

Kravet om lagring av avfall er et standardkrav for avfallsanlegg som tar imot ulike typer avfall. Kravet er også i samsvar med BAT 2 og BAT 4 for avfallsbehandling, jf. bokstav c og bokstav e i BAT 2 og bokstav b og bokstav c i BAT 4.

Vi har bl.a. stilt et krav til lagring av fiskeensilasje ettersom det er kjent at feil lagring av denne type avfall øker eksplosjonsfare. Kravet er likevel nokså generelt, og det er opp til den driftsansvarlige å velge en måte å lagre fiskeensilasjen på, både når det gjelder miljøhensyn og kvalitet. Alt avfall skal ifølge søknaden lagres på tank, og vi har stilt krav som gjelder ved tanklagring. I likhet med kravet til lagring av fiskeensilasje er kravet ved tanklagring et standardkrav.

Krav til dekke (punkt 3.5 i tillatelsen)

Biogassanlegg, mottakshall og lager skal ha tett dekke.

Vi har kun stilt krav om dekke til de delene av anlegget som skal være plassert innendørs. Dette er i samsvar med søknaden.

Krav til biogassproduksjon (punkt 3.6 i tillatelsen)

Produksjonen skal skje innendørs og være optimalisert både når det gjelder mengder og typer avfall som skal blandes og behandles, og selve behandlingsprosessen.

Vi begrunner kravet med at det er viktig at biogassproduksjonen skjer uten at det oppstår driftsutfordringer knyttet til utråtningsprosessen, særlig de biologiske prosessene. Dette er viktig både for at ressursene blir utnyttet optimalt og for at mengden produsert biogass ikke blir redusert. Prosessen kan f.eks. bli svekket hvis pH blir for lav og konsentrasjon av ammonium og flyktige fettsyrer blir for høy. Optimal drift er også viktig for å redusere utslipp til luft, jf. BAT 38 for avfallsbehandling som bl.a. sier at det skal innføres et overvåkingssystem for å sikre stabil drift av råtnetanken og minimere driftsproblemer. Det er derfor nødvendig at den driftsansvarlige har god kunnskap om blandingsforhold, tørrstoffinnhold i de ulike avfallstypene og hvilke typer avfall som kan blandes, før oppstart av anlegget.

Krav til biorest (punkt 3.7 i tillatelsen)

Biorest skal separeres i en våt og en fast biorest, og innholdet i bioresten skal være dokumentert. Våt biorest skal lagres i tett tank og tørr biorest skal lagres i tett tank eller tett container, totalt inntil 1 060 m³ biorest. Biorest skal håndteres i samsvar med kravene i forurensningsloven § 32 og avfallsforskriften kapittel 10a. Den driftsansvarlige skal kontinuerlig gjøre tiltak for å forbedre kvaliteten på bioresten og dokumentere at bioresten er gjenvunnet/nyttiggjort.

Vi har stilt kravet om separering av biorest i samsvar med søknaden. Begrensningen for mengde biorest anlegget til enhver tid kan lagre er også basert på opplysningene i søknaden om størrelsen

på tanken for lagring av biorest. Vi vurderer at det er viktig å fastsette en mengdebegrensning for å unngå at bioresten hoper seg opp på anlegget.

Miljømyndighetene har avklart at biorest ut fra biogassanlegg er næringsavfall etter forurensningsloven § 27a andre ledd. Hovedregelen for håndtering av næringsavfall er at det skal leveres til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, jf. forurensningsloven § 32 første ledd. I det aktuelle tilfellet gjelder kravene i avfallsforskriften kapittel 10a om materialgjenvinning av avfallet. I § 10a-3 er det under bokstav m. presisert at materialgjenvinning ikke omfatter bruk av avfall til fremstilling av energi eller materialer som skal anvendes som brensel eller fyllmasser. Vi har i tillatelsen brukt samme ordlyden som i forskriften for å presisere at dette gjelder biorest. Videre har vi presisert at dersom bioresten skal brukes som gjødsel, kan den kun brukes istedenfor annen gjødsel som ellers ville ha blitt brukt på arealet. Dersom Lista biogass AS ønsker å behandle biorest i pyrolyse, ber vi om å få saken til vurdering. Grunnen til dette er at det per i dag ikke er avklart hvorvidt pyrolyse kan regnes som materialgjenvinning.

Vi har stilt krav om dokumentasjon av innholdet i biorest og hvor bioresten er levert. Opplysninger om innholdet i biorest er viktige for dem som skal ta imot biorest, og for videre bruk av bioresten bl.a. fordi det er viktig å dokumentere at næringsinnholdet i bioresten er i samsvar med plantenes behov og at bioresten ikke inneholder forurensninger. Kravet om kunnskap om og dokumentasjon på årlig mengde biorest som er materialgjenvunnet, følger også av § 10a-14 i avfallsforskriften.

3.3 Lukt (punkt 5.2 i tillatelsen) og luktutredning (punkt 8.1)

Luktulemper i omgivelsene skal begrenses mest mulig. Luktimmisjon skal ikke overstige $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$, angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil. Dette skal dokumenteres gjennom årlige målinger av luktutslippet. Den driftsansvarlige skal gjennomføre en luktrisikovurdering etter gjeldende veileder og bruke denne til å lage en plan for luktrisikoreduserende tiltak. Videre skal den driftsansvarlige ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan.

Som nevnt i punkt 3.1.1 kan virksomheten forårsake luktulemper i form av vond lukt. Dette skyldes kjemiske forbindelser som dannes i biogassproduksjonen. Vi har fått flere utredninger om lukt og beskrivelse av renseløsningen Lista biogass AS planlegger å bruke på anlegget, som Recul AS har utarbeidet for bedriften. Vi har i tillatelsen stilt flere krav om lukt, herunder immisjonsgrense. Dette er standardkrav til anlegg der man kan forvente luktproblemer.

Vi har også stilt krav om utredning av utslippet til luft. Denne skal omfatte luktundersøkelse for å dokumentere at virksomheten overholder den fastsatte immisjonsgrensen og utredning av indikatorgasser for luktutslipp. Indikatorgasser har vist seg å være en enklere måte å måle luktutslipp på ettersom målinger av indikatorgasser er relativt enkle og kan gjennomføres av ansatte på anlegget. Gjennomføring av målinger av indikatorgasser både før rensing og etter hvert av rensetrinnene kan hjelpe til å identifisere hvor i anlegget lukten oppstår, og hvor det ev. kan være nødvendig med tiltak.

Recul AS beskriver i rapporten «Vireo AS Luktreduksjon biogass», datert 24.01.2024, hvilke forbindelser man kan forvente i lukten fra anlegget, men presiserer at listen ikke er uttømmende. Det er imidlertid viktig å vite hva slags sammenheng det er mellom målte konsentrasjoner av indikatorgasser og luktkonsentrasjon. Vi har derfor presisert i punkt 8.1 i tillatelsen at det er nødvendig å kartlegge denne sammenheng. Det er en forutsetning at målingene er representative fordi resultater av målingene vil danne grunnlag for ev. en mer presis regulering av utslippet til luft. Vi viser for øvrig til punkt 5.3.2 nedenfor.

3.4 Fakling (punkt 5.3 i tillatelsen)

Den driftsansvarlige skal sørge for å begrense fakling (forbrenning uten energiutnyttelse) i størst mulig grad og rapportere på mengde faklet gass og årsaken til fakling.

Fakling der gassen brennes eller direkte slippes ut via fakkel (kald fakling) uten at energien i gassen utnyttes, er isolert sett uønsket, særlig i tilfeller dette skjer som kald fakling. Dersom det er feil blanding mellom gass og luft, kan det oppstå metanutslipp ved fakling.

Etter vår vurdering bør fakling i utgangspunktet kun benyttes ved ekstraordinære situasjoner som vedlikehold og reparasjon, av sikkerhetshensyn eller under unormale driftsforhold, jf. for øvrig BAT 15 og BAT 16 for avfallsbehandling.

3.5 Støy (punkt 6 og punkt 8.2 i tillatelsen)

Det er fastsatt grenseverdier for støy fra virksomheten. De gjelder for virksomhetens bidrag til utendørs støy ved støyfølsom bebyggelse.

Rambøll Norge AS har utarbeidet en støyutredning der de har beregnet støy fra det planlagte biogassanlegget og laget støysonkart basert på beregningene. De konkluderer i rapporten med at det er nødvendig med støyavbøtende tiltak. Siden anlegget ikke er bygget og ikke ferdig prosjektert per i dag, er utredningen basert på omtrentlig plassering av støykilder, og vi tar utredningen til orientering.

Vi har fastsatt grenseverdiene i samsvar med støykrav for avfallsanlegg. Etter vår vurdering er viftestøy og støy fra transport til og fra anlegget de to hovedstøykildene. Ettersom det blir kontinuerlig drift på anlegget, vurderer vi at det er hensiktsmessig å fastsette en støygrenseverdi som gjelder for driften nattetid. Vi forventer ikke lasting og kjøring av tunge kjøretøy på området nattetid på bakgrunn av opplysningene i søknaden og vurderer derfor at de fastsatte grenseverdiene vil ikke medføre ulemper for nærmeste naboer til anlegget. Samtidig vurderer vi at de fastsatte grenseverdiene ikke vil hindre døgkontinuerlig biogassproduksjon. Vi har videre stilt krav om utarbeidelse av støysonkart etter oppstart av anlegget.

3.6 Tilstandsrapport om mulig forurensning i grunn og grunnvann (punkt 8.3 i tillatelsen)

Den driftsansvarlige skal utarbeide en full tilstandsrapport om mulig forurensning i grunn og grunnvann i henhold til gjeldende veileder og sende rapporten senest tre måneder etter gjennomførte undersøkelser.

I henhold til gjeldende veileder for tilstandsrapporter for industriområder skal det utarbeides en full tilstandsrapport dersom det forekommer forurensninger med farlige stoffer i grunn fra tidligere og om disse senere vil kunne knyttes til den omsøkte virksomheten, f.eks. fordi virksomhetens aktiviteter på området kan medføre spredning av slike historiske forurensninger som følge av utslipp, gravearbeider og lignende. Sweco Norge AS har gjennomført en miljøteknisk undersøkelse på eiendommen der biogassanlegget er planlagt oppført. Det er påvist forurensning i grunnen i en av prøvene. På bakgrunn av dette har vi stilt krav om utarbeidelse av en full tilstandsrapport.

4 Faktagrunnlag

4.1 Kort beskrivelse av virksomheten og utslippene

Lista biogass AS vil ta imot og behandle inntil 111 000 tonn husdyrgjødsel fra storfe, 10 000 tonn husdyrgjødsel fra gris, 24 000 tonn fiskeslam, 20 000 tonn fiskeensilasje, 5 500 tonn glykol og 2 000 tonn matolje/frityrolje per år for å produsere biogass. Bedriften planlegger å starte med å ta imot og behandle husdyrgjødsel. Andre typer avfall vil tas imot til behandling etter hvert. Det vil ta opptil 3 år til anlegget er i full drift.

Behandling vil foregå anaerobt i lukkede tanker. Ulike typer avfall som skal behandles ved anlegget, vil lagres i separate tanker. Lasting og lossing av avfall vil foregå innendørs i prosessbygget med undertrykksventilasjon. Portene vil holdes stengt når lasting og lossing pågår. Det vil også være avtrekk og punktavsug for aktiviteter som kan gi kortvarige høye luktutslipp. Avtrekk/punktavsug vil bli ført til renseanlegget for lukt.

Produsert gass skal lagres i tanker. Biogass som dannes, skal renses i et oppgraderingsanlegg hvor biometan skal skilles ut. Etter oppgraderingstrinnet skal den komprimerte gassen være av svært høy kvalitet og kan distribueres som flytende biogass. Lukt fra oppgraderingsanlegget skal også renses. Ved ev. feil i oppgraderingsanlegget vil luften føres til fakkell og brennes der.

Det planlegges å separere biorest i våt og tørr fraksjon, og det forventes at ca. 65 % av fosforet i bioresten blir i den tørre fraksjonen ved bruk av ett separasjonstrinn. Ved behov kan det settes inn et rensetrinn slik at fosforinnholdet i den våte bioresten blir redusert med ytterligere 20 %. Den flytende bioresten vil bli lagret i inntil 5 dager før viderelevering. Den tørre bioresten vil ikke brukes lokalt. Våt biorest vil lagres i tank. Tankens størrelse er på 1 000 m³. Tørr biorest vil lagres i containere/tanker på totalt 60 m³.

Det er beregnet at det vil være ca. 250 kjøredager per år og kjørt 44 turer over en arbeidsdag på 10 timer hver dag. Det ble i tidlig prosjekteringsfase utarbeidet en rapport om støy fra anlegget og tilhørende støysonekart. Rapporten viser at det vil være nødvendig med avbøtende tiltak for å overholde anbefalte grenseverdier for støy.

5 Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

5.1 Korrespondanse og møter

Vi viser til bl.a. følgende korrespondanse og møter:

- opprinnelig søknad om tillatelse, datert 13.10.2023, og vedlegg til den
- tilleggsopplysninger til søknaden, oversendt 23.12.2023
- møte mellom Vireo AS, Statsforvalteren i Vestland og Statsforvalteren i Agder, avholdt 22.01.2024
- oppdatert søknad om tillatelse, datert 08.02.2024, og vedlegg til den
- møte med Lista biogass AS, avholdt 24.04.2024
- kommentarer til høringsuttalelsene, oversendt 10.05.2024
- møte med Lista biogass AS, avholdt 25.02.2025
- oversendelse av utkastet til tillatelse 21.03.2025
- kommentarer til utkastet, oversendt 27.03.2025
- møte med gjennomgang av utkastet, avholdt 02.04.2025

5.2 Forhåndsvarsler og uttalelser

Statsforvalteren har forhåndsvarslet saken i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5. Frist for å gi uttalelse var 15.04.2024. Søknaden ble i tillegg publisert på vår hjemmeside og kunngjort i avisen Lister 24.

Nedenfor følger en kort oppsummering av uttalelsene og bedriftens kommentarer til disse.

Statsforvalteren har vurdert uttalelsene og kommentarene ved behandlingen av søknaden.

5.2.1 Uttalelser og bedriftens kommentarer

Mattilsynet, uttalelse av 05.04.2024:

Mattilsynet skriver at alle biogassanlegg som omdanner animalske biprodukter, må ha en godkjenning etter animaliebiproduktforskriften. De er kjent med prosjektet etter dialog med virksomheten og har veiledet om regelverket. Mattilsynet har ingen merknader til søknaden.

Vireo AS sine kommentarer til Mattilsynets uttalelse, brev av 08.05.2024:

Vireo AS kommenterer at Lista biogass AS vil sende inn søknad til Mattilsynet i god tid før oppstart av anlegget.

Odny Karin Mathisen, uttalelse av 15.04.2024:

Odny Karin Mathisen er bekymret for vond lukt og støy fra det planlagte biogassanlegget. Videre skriver hun at eiendomsverdien for boligene langs veien blir sterkt redusert med stor tungtrafikk. Hun er også bekymret for ferdsel for myke trafikanter pga. økt trafikk til og fra anlegget og kritisk til at det ikke er endelig avklart hvordan anlegget vil være når det er bygget, bl.a. når det gjelder plassering av og høyde på tanker til lagring av avfall og skorstein. Odny Karin Mathisen viser i tillegg til utarbeidet miljørisikovurdering datert 29.09.2023 og uttrykker sin bekymring over mulig skumdannelse i råtnetanken og konsekvensene av denne. Til slutt skriver hun om at beliggenheten til anlegget er feil av hensyn til natur og fugleliv.

Vireo AS sine kommentarer til Odny Karin Mathisen sin uttalelse, brev av 08.05.2024:

Vireo AS skriver at det må påregnes noe økt trafikk og at støy og andre ulemper knyttet til veitrafikk ivaretas av veimyndigheter og planmyndigheter. De viser bl.a. til reguleringsplanarbeidet for området. Når det gjelder støy fra selve anlegget, viser bedriften til gjennomførte støyutredninger og til planlagte tiltak for å overholde støykravene. Når det gjelder lukt, viser Vireo AS til gjennomførte spredningsberegninger og luktriskovurderinger der lukt fra anlegget er godt utredet av ekstern konsulent med spesialkompetanse og konklusjonen er at naboer ikke vil bli berørt av luktkonsentrasjoner høyere enn den anbefalte grenseverdien i Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013.

5.3 Møte mellom Lista biogass AS og Statsforvalteren for å gå gjennom utkastet til tillatelses og bedriftens kommentarer til utkastet

Statsforvalteren oversendte den 21.03.2025 utkast til vedtak om tillatelse og utkast til vilkår til Lista biogass AS. Den 27.03.2025 fikk vi oversendt kommentarer til utkastet. Vi hadde den 02.04.2025 et digitalt møte med bedriften der vi gikk gjennom utkastet og bedriftens kommentarer. I etterkant av møtet fikk vi oversendt tilleggsinformasjon for lagring av fiskeensilasje.

Vi har oppsummert Lista biogass AS sine kommentarer i punkt 5.3.1 nedenfor. Vi har valgt å utelate enkelte av bedriftens kommentarer i oppsummeringen etter avklaringer i møtet. Dette gjelder

hovedsakelig punkter som er ment som veiledning/informasjon og som vi ikke har endret i endelig tillatelse.

5.3.1 Lista biogass AS sine kommentarer til utkastet

Avfallsmengder (punkt 1.2 i tillatelsen)

Lista biogass AS skriver i kommentarene at de har oppgitt feil mengdeenhet når det gjelder årlig mengde mottatt og behandlet glykol og matolje/frityrolje i e-post av 28.02.2025. Det riktige er at mengden skal enten være oppgitt i tonn eller m³ og ikke i liter som i utkastet. Videre ønsker bedriften at maksimal mengde fiskeensilasje som til enhver tid er på lager, endres fra 2 000 m³ til 1 000 m³.

Lagringstid av ulike typer avfall (punkt 1.2 i tillatelsen)

Når det gjelder maksimal lagringstid for de ulike avfallstypene, ønsker bedriften at lagringstiden for fiskeensilasje endres fra 1 måned til 6 måneder og for matolje/frityrolje og glykol fra 1 måned til ubegrenset tid eller 6 måneder. Lista biogass AS har vurdert at tilfredsstillende lagring av fiskeensilasje over lengre tid kan oppnås ved å måle flere parametere i råstoffet/avfallet, herunder totalt flyktig nitrogen, pH og temperatur og å ensilere avfallet i minst 24 timer. De har foreslått en grenseverdi for totalt flyktig nitrogen på 100 mg/100 g råstoff og en grenseverdi for pH på under 4. Når det gjelder temperaturkontroll, har de foreslått at råstoffet ikke skal koke. Bedriften har videre vurdert at matolje og glykol er stabile avfallstyper og derfor kan lagres i lengre tid enn fastsatt i utkastet.

Glykol mottatt til behandling (punkt 1.2 i tillatelsen)

Lista biogass AS har kommentert at alle løsninger med glykol er klassifisert som farlig avfall. De har derfor foreslått å fjerne setningen om at det ikke er tillatt å ta imot og behandle glykol i løsninger som klassifiseres som farlig avfall, og heller presisere at det ikke er tillatt å ta imot og behandle glykolløsninger som kan forurense biorest over tillatte grenseverdier.

Lagring av biorest (punkt 3.7.1 i tillatelsen)

Bedriften har kommentert at de har angitt feil størrelse på tank for lagring av våt biorest i søknaden. Riktig tankstørrelse er 1 000 m³ og ikke 500 m³ som i utkastet. De har videre presisert i kommentarene at tørr biorest skal lagres i 3 tanker/containere på 20 m³ hver.

Frist for utredning av utslipp til luft (punkt 8.1 i tillatelsen)

Lista biogass AS har kommentert at det ikke nødvendigvis er hensiktsmessig at utredning av utslipp til luft skal sendes ett år etter oppstart av anlegget dersom anlegget ikke driftes for fullt.

5.3.2 Statsforvalterens vurdering av kommentarene

Avfallsmengder (punkt 1.2 i tillatelsen)

Statsforvalteren ser at i opprinnelig søknad har Norsk energi skrevet tonn for alle omsøkte avfallsfraksjonene. Vi har i endelig tillatelse korrigert mengdeenhetene for glykol og matolje/frityrolje til tonn i samsvar med bedriftens kommentar til utkastet. Vi har også endret maksimal mengde fiskeensilasje som til enhver tid er på lager, fra 2 000 m³ til 1 000 m³.

Lagringstid av ulike typer avfall (punkt 1.2 i tillatelsen)

Vi er enig i at glykol og matolje/frityrolje er kjemisk stabile. Vi mener imidlertid at det er viktig at avfallet ikke hoper seg opp og kan akseptere at glykol og matolje/frityrolje lagres i inntil 6 måneder.

Når det gjelder lagring av fiskeensilasje, er det kjent at kvaliteten på ensilasjen kan endres ved lagring, noe som kan ha betydning for nedbrytningsprosessen ved biogassproduksjon. Ukontrollert bakterievekst kan bl.a. føre til dannelse av eksplosjonsfarlige gasser (overkoking). Kontroll av pH i lagringstanken er derfor viktig ved lagring av ferdig behandlet fiskeensilasje. Vi vurderer at konsentrasjon av totalt flyktig nitrogen og ensileringstid er noe som må inngå i Lista biogass AS sitt internkontrollsystem, for dette har først og fremst betydning i ensilasjeproduksjon og bør inngå i forhåndsdokumentasjon og mottakskontroll. Vi mener derfor at det ikke er nødvendig å regulere dette i tillegg til kravene om forhåndsdokumentasjon og mottakskontroll som er stilt i tillatelsen. På bakgrunn av det ovennevnte vurderer vi at vi kan akseptere en lagringstid på inntil 6 måneder for fiskeensilasje så lenge det gjennomføres tilstrekkelige tiltak og målinger for å sikre at lagringen ikke fører til fare for helse og miljø

Glykol mottatt til behandling (punkt 1.2 i tillatelsen)

Glykol kan finnes i løsninger som er under grensa for farlig avfall i avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 2. Miljødirektoratet er myndighet for anlegg som behandler farlig avfall, og vi kan derfor ikke tillate mottak og behandling av glykol som er klassifisert som farlig avfall.

Frist for utredning av utslipp til luft (punkt 8.1 i tillatelsen)

Omfanget av driften i oppstartsfasen er usikkert. Vi mener likevel at det er viktig at utredning av utslipp til luft skal oversendes ett år etter oppstart av anlegget. Vi vurderer at dersom driften det første året ikke vil være representativ, vil det være nødvendig å lage en oppdatert utredning av utslipp til luft når driften er representativ.

6 Klagerett

Lista biogass AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage skal nevne hvilke endringer som ønskes, og bør også inneholde en begrunnelse. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er fire uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren. Miljødirektoratet er klageinstans.

Statsforvalteren sender kopi av dette brevet med vedlegg til berørte i saken og kunngjør vedtaket på hjemmesiden under kunngjøringer. Vedtaket skal også kunngjøres i avisen Lister 24.

Med hilsen

Pia Karine Hem Molaug (e.f.)
fung. miljøverndirektør
Seksjon forurensning

Veronica Skjævestad
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse til drift av biogassanlegg - Lista biogass AS

Kopi til:

VIREO AS

Myklebustvegen 209 5464 DIMMELSVIK

Mattilsynet
Farsund kommune
Agder fylkeskommune
Naturvernforbundet i Agder

Odny Karin Mathisen
Lista og Lyngdal Bondelag

Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap
B. HANSEN RENOVASJON 2 AS

B. HANSEN RENOVASJON AS
ME EIENDOM AS
ICETECH NORGE AS
Vidar Tønnessen
LAD EIENDOM AS

Jan Petter
Gjertsen

Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Postboks 100	4552	FARSUND
Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Postboks 718	4666	KRISTIANSAND S
Skytterveien 15	5038	Bergen
Postboks 2014	3103	TØNSBERG
Lista Fly- og Næringspark	4560	VANSE
Flyplassveien 99	4560	VANSE
Flyplassveien 63	4560	VANSE
Flyplassveien 63	4560	VANSE
Solhaugtoppen 8	4550	Farsund
Strandgaten 18	4550	FARSUND

Tillatelse til drift av biogassanlegget på Lista etter forurensningsloven

Tillatelsen er gitt i medhold av lov 13.03.1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. §§ 16 og 29. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysningene i søknaden og under saksbehandlingen.

Den driftsansvarlige¹ må i god tid på forhånd søke om å endre tillatelsen dersom det er ønske om å endre driften på måter som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten, og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen fire år etter at tillatelsen har trådt i kraft, skal den driftsansvarlige sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at vi kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Driftsansvarlig	Lista biogass AS
Postadresse	Lista Fly- og Næringspark 4560 Vanse
Org. nummer	933045072
Næringskode og bransje	35.210 Produksjon av gass
Navn på anlegget	Lista biogass
Kategori for virksomheten ² /type virksomhet	punkt 5.3 andre ledd (anaerob utråtning av avfall med en kapasitet på over 100 tonn per dag)
Beliggenhet/gateadresse	Lista Fly- og Næringspark 4560 Vanse
Kommune og fylke	Farsund kommune, Agder fylke
Lokalisering av virksomheten	UTM-sone: 32, øst: 359961, nord: 6443413
Gnr./bnr.	93/1

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer: 2025.0183.T	Anleggsnummer: 4206.0124.01	Arkivreferanse: 2023/9588
Tillatelse første gang gitt: 10.04.2025	Tillatelse sist revidert i medhold av forurensningsloven § 18 tredje ledd:-	Tillatelse sist endret: -
Pia Karine Hem Molaug fungerende miljøverndirektør		Ludmila Pechinkina seniorrådgiver

¹ I dette dokumentet menes:

virksomhet: den forurensende aktiviteten på en bestemt lokalitet

driftsansvarlig: den fysiske eller juridiske person som driver eller kontrollerer driften av virksomheten

² Jf. forskrift 01.06.2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring

Innhold

1 Tillatelsens ramme	5
1.1 Lokalitet	5
1.2 Avfallstyper, - behandling og -mengder	5
2 Generelle vilkår	5
2.1 Utslippsbegrensninger	5
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier	5
2.3 Internkontroll og kompetanse	6
2.4 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare	6
2.5 Sikring og skjerming	6
3 Håndtering av avfall	6
3.1 Generelle krav til avfallshåndtering	6
3.2 Forhåndsdokumentering av avfall	7
3.3 Mottak av avfall	7
3.3.1 Mottakskontroll	7
3.3.2 Krav til mottak	7
3.4 Lagring av avfall	8
3.5 Krav til dekke	8
3.6 Krav til biogassproduksjon	8
3.7 Krav til biorest	8
3.7.1 Separering av biorest og lagring av biorest	8
3.7.2 Krav til dokumentasjon av innholdet i biorest	8
3.7.3 Krav til viderelevering og bruk av biorest	9
3.8 Avfall som oppstår i virksomheten	9
4 Utslipp til vann	9
5 Utslipp til luft	9
5.1 Diffuse utslipp	9
5.2 Lukt	10
5.2.1 Luktbegrensning	10
5.2.2 Luktrisikovurdering	10
5.2.3 Forebyggende tiltak og driftsplan	10
5.2.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klagerregistrering	10
5.2.5 Krav til ventilasjon og luktrengrensning	10
5.2.6 Krav til utslippspunkt	11
5.3 Fakling	11
6 Støy	11

7 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren.....11

7.1 Utslippskontroll.....11

7.2 Program for utslippskontroll.....11

7.3 Rapportering til Statsforvalteren12

8 Undersøkelser og utredninger.....12

8.1 Utredning av utslipp til luft.....12

8.2 Utarbeidelse av støysonekart13

8.3 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann13

1 Tillatelsens ramme

1.1 Lokalitet

Tillatelsen gjelder forurensning fra driften av biogassanlegget til Lista biogass AS på gnr./bnr. 93/1 i Farsund kommune.

1.2 Avfallstyper, - behandling og -mengder

Tillatelsen gjelder mottak, lagring og behandling av avfall for produksjon av biogass. Tillatte avfallstyper, mengder og behandling er angitt i tabell 1.

Tabell 1: Avfallstyper, - mengder og lagringstid

Avfallstype	EAL-kode	Årlig mengde	Behandlingsmåte	Maksimal mengde (m ³) på lager til enhver tid	Maksimal lagringstid (måneder)
Husdyrgjødsel (storfe og gris)	020106	121 000 tonn	Anaerob utråtning	1 000	6
Fiskeensilasje	020102	20 000 tonn		1 000	6**
Fiskeslam	020199	24 000 tonn		500	1
Matolje/frityrolje	200108	2 000 tonn		100	6
Glykol*	160115	5 500 tonn		100	6

* Anlegget kan kun ta imot og behandle glykol dersom det foreligger dokumentasjon på hva glykol inneholder av tilsetningsstoffer og ev. forurensninger og at disse ikke fører til fare for helse og miljø, herunder kvaliteten på bioresten. Det er ikke tillatt å ta imot og behandle glykol i løsninger som klassifiseres som farlig avfall.

** Anlegget kan lagre fiskeensilasje i inntil 6 måneder dersom det gjennomføres tilstrekkelige tiltak og målinger for å sikre at lagringen ikke fører til fare for helse og miljø.

2 Generelle vilkår

For virksomheten gjelder kravene i forurensningsforskriften kapittel 36 A i tillegg til kravene i tillatelsen.

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er kommet fram i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble fattet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

Ved reduksjon av produksjonsnivået i produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal reduksjonen som et minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.3 Internkontroll og kompetanse

Den driftsansvarlige plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at den driftsansvarlige overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Den driftsansvarlige plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Den driftsansvarlige plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Den driftsansvarlige skal til enhver tid ha tilstrekkelig kompetanse til stede på anlegget til å kunne vurdere virksomhetens miljørisiko og gjennomføre tiltak for å sikre at den driftsansvarlige driver i henhold til tillatelsen og øvrig regelverk.

Den driftsansvarlige skal i den daglige driften ha tilgang på dokumentert kompetanse på minimum bachelornivå innen relevante fagdisipliner. Dokumentert realkompetanse kan i enkelte tilfeller, og etter en konkret vurdering, kompensere for manglende formell kompetanse. Den driftsansvarlige må kunne dokumentere at personen(e) med denne kompetansen er til stede på anlegget så ofte det er nødvendig for å kunne avdekke og følge opp utfordringer som oppstår i den daglige driften. Denne/disse personen(e) skal ha god oversikt over aktivitetene på anlegget for raskt å kunne ta tak i problemer og hindre at miljøfarlige situasjoner oppstår.

2.4 Tiltaksplicht ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter den driftsansvarlige så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette nødvendige tiltak for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, inkludert å redusere eller innstille driften.

Den driftsansvarlige skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare.

2.5 Sikring og skjerming

Anlegget skal til enhver tid være sikret mot adgang for uvedkommende og tyveri.

Den driftsansvarlige skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av avfallshåndteringen, reduseres til et minimum. Anlegget skal ha tilstrekkelig skjerming, gjerde eller lignende for å unngå skjemmende innsyn og spredning av avfall.

Den driftsansvarlige skal fortløpende rydde opp avfall som havner utenfor anlegget. Den driftsansvarlige skal ha en rutine for bekjempelse av skadedyr.

3 Håndtering av avfall

3.1 Generelle krav til avfallshåndtering

Krav i avfallsforskriften kapittel 10a om bl.a. materialgjenvinning av enkelte avfallstyper gjelder i tillegg til tillatelsens krav.

Den driftsansvarlige skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av fremmede skadelige arter, også som del av mottakskontrollen, jf. punkt 3.3.

3.2 Forhåndsdokumentering av avfall

Før avfall blir tatt imot, må den driftsansvarlige ha tilstrekkelig dokumentasjon på avfallets opphav og innhold for å kunne vurdere om avfallet er egnet for behandling ved anlegget. Dokumentasjonen skal tilpasses avfallets opphav og innhold. Før mottak av en avfallstype skal den driftsansvarlige ha gjennomført risikovurdering for håndtering av avfallstypen på anlegget. Den videre håndteringen på anlegget må basere seg på denne.

3.3 Mottak av avfall

3.3.1 Mottakskontroll

Avfall skal registreres inn til anlegget. Registreringen skal minimum omfatte:

- type
- mengde
- opphav og leverandør
- dato for mottak

Oversikt over registrert avfall skal være tilgjengelig ved inspeksjon og oppbevares i minst fem år.

Den driftsansvarlige skal ha skriftlige rutiner for mottakskontroll som sørger for at anlegget bare mottar avfallstyper som er omfattet av tillatelsen. Det skal være definert hva som skal kontrolleres ved mottak av avfall og hvilke kriterier som skal være oppfylt for at avfallet kan mottas, inkludert behov for stikkprøvetaking og inspeksjon. Det skal også være kriterier for når avfall skal avvises.

Den driftsansvarlige skal informere kunder om hvilke avfallstyper som er tillatt levert til anlegget. Dersom det oppdages avfall med usikkert innhold, skal dette undersøkes for å avklare innholdet.

Avfall som virksomheten har tillatelse til å håndtere, men som ikke kan håndteres på en forsvarlig måte ved anlegget, skal leveres til et anlegg med tillatelse som man er sikker på at kan behandle avfallet.

Den driftsansvarlige skal kontrollere avfallet for fremmedlegemer. Fremmedlegemer som kan vanskeliggjøre biologiske behandlingsprosesser eller forringe resultatet av behandlingsprosessen, skal sorteres ut.

Ved mottak av avfallet skal den driftsansvarlige kontrollere at tilhørende dokumentasjon stemmer med avfallet som blir mottatt. Dokumentasjon som ble sendt inn på forhånd, skal følge avfallet ved innveining og bli registrert samtidig.

Avvik i mottakskontrollen skal registreres, og den driftsansvarlige skal ha system og rutiner for å følge opp avvik og hindre gjentakelse.

3.3.2 Krav til mottak

Alt avfall skal mottas innendørs. Lossing av avfall skal skje ved tett tilkobling til lukkede røranlegg. Porter i mottakshall skal lukkes før tømning av avfall starter. Døråpninger/porter skal være lukket, unntatt ved inn- og utkjøring.

3.4 Lagring av avfall

Lagret avfall skal være merket slik at det er tydelig hva som er lagret. Den driftsansvarlige skal i tillegg ha kart hvor det er markert hvor forskjellige typer avfall er lagret og en oversikt over mengder, kvalitet og lagringstid for ulike typer avfall.

Fiskeensilasje må lagres på en slik måte at avfallet er stabilt.

Avfall som ved samlagring eller sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres adskilt med nødvendig avstand.

Tanker, bassenger o.l. som inneholder flytende avfall, skal ha overflyllingsvarsel/-alarm og, der det er teknisk mulig, overflyllingsvern.

Tanker, bassenger o.l. som inneholder flytende avfall, skal være tilknyttet alarmanlegg som varsler personale ved plutselig nivåendring utenom tidsrommet der det skjer påfylling og uttapping.

Avfall med ukjent innhold skal lagres på tett dekke inntil nødvendig dokumentasjon på avfallets innhold er fremskaffet.

3.5 Krav til dekke

Biogassanlegg, mottakshall og lager skal ha tett dekke. Spill av avfall på anlegget skal straks samles opp og håndteres forsvarlig.

3.6 Krav til biogassproduksjon

Alt avfall skal behandles innendørs.

Den driftsansvarlige skal sørge for at utråtningsprosessen optimaliseres og drives på en slik måte at det ikke oppstår inhibering (hemming) og driftsforstyrrelser i råtnetanken. Ulike avfallstyper, innblandingsforhold og -hastighet skal være utprøvd og risikovurdert før anlegget kan behandle avfallet.

Den driftsansvarlige skal kontinuerlig gjøre tiltak for å forbedre kvaliteten på bioresten.

3.7 Krav til biorest

3.7.1 Separering av biorest og lagring av biorest

Bioresten skal separeres i en våt og en fast biorest. Den faste bioresten skal minimum ha en tørrstoffprosent på 24 %.

Det kan totalt lagres inntil 1060 m³ biorest på anlegget. Våt biorest skal lagres i tett tank på 1000 m³. Tørr biorest skal lagres i tette tanker eller tette containere.

3.7.2 Krav til dokumentasjon av innholdet i biorest

Innhold av nitrogen, fosfor, miljøgifter, tungmetaller, plast og andre urenheter i biorest skal analyseres og dokumenteres etter et prøvetakingsprogram. Målingene skal utføres slik at de blir representative for den aktuelle bioresten. Den våte og den faste bioresten skal prøvetas separat.

3.7.3 Krav til viderelevering og bruk av biorest

Bioresten som leveres ut av anlegget, skal veies og registreres. Lasting av våt biorest for viderelevering skal skje innendørs.

Biorest kan ikke fortynnes.

Den driftsansvarlige skal registrere hvem som er mottaker av bioresten.

Biorest skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32 og avfallsforskriften kapittel 10a. I tråd med avfallsforskriften § 10a-13 skal behandlingsanlegg for avfall som tar imot utsortert matavfall og park- og hageavfall sørge for materialgjenvinning av dette avfallet. For at biogassproduksjon skal kunne regnes som materialgjenvinning, må bioresten nyttiggjøres. Det er ikke tillatt å bruke biorest fra slikt avfall til energigjenvinning eller utfylling, med mindre unntaksmuligheten i avfallsforskriften § 10a-13 andre ledd er oppfylt.

Den driftsansvarlige kan kun levere ut biorest til foretak som har behov for gjødsling og der bruk av biorest erstatter annen gjødsel som ellers ville ha blitt brukt på arealet.

Ved levering av biorest til annen aktør skal den driftsansvarlige:

- dokumentere hvem som mottar bioresten
- dokumentere at bioresten blir gjenvunnet eller på annen måte nyttiggjort hos mottaker
- opplyse mottakeren om innhold i bioresten, jf. punkt 3.7.2, og informere om kravene som gjelder for bruk av bioresten fra anlegget

Dette skal også dokumenteres dersom den driftsansvarlige selv er ansvarlig for gjenvinning eller nyttiggjøring av bioresten.

I tillegg gjelder krav til dokumentasjon i avfallsforskriften § 10a-14.

3.8 Avfall som oppstår i virksomheten

Den driftsansvarlige skal ha oversikt over avfall som oppstår som følge av egen drift. Avfallet skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32. Ved håndtering av dette avfallet i eget anlegg skal avfallet veies og registreres inn på lik linje med annet avfall anlegget mottar.

4 Utslipp til vann

Virksomheten skal ikke ha utslipp til vann fra håndtering av avfall.

Den driftsansvarlige skal avskjære rent overvann fra omgivelsene rundt anlegget. Rent overvann fra virksomheten skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for nærmiljøet.

5 Utslipp til luft

5.1 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp³ i form av støv og lignende fra behandlingsprosesser og utearealer, for eksempel lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for naturmiljøet og naboer, skal begrenses mest mulig. Den driftsansvarlige skal ha planer for å forebygge og hindre støv, og ved behov gjennomføre tiltak for å redusere utslipp av støv fra alle støvende aktiviteter.

³ Diffuse utslipp: alle utslipp utenom eventuelle punktkilder.

5.2 Lukt

5.2.1 Luktbegrensning

Virksomheten skal drives slik at luktulempen i omgivelsene begrenses mest mulig.

Luktimmisjon ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overstige $1 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$, angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil.

Det skal minimum årlig gjennomføres en måling av luktutslippet som dokumenterer at grenseverdien for luktimmisjonen er overholdt.

Statsforvalteren vil på bakgrunn av utredningen i punkt 8.1 vurdere å fastsette nye og strengere krav for luktbegrensning.

5.2.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

5.2.3 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal den driftsansvarlige iverksette luktrisikoreduserende tiltak. Den driftsansvarlige skal ha en driftsplan som sikrer at luktulempen ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 til Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

Den driftsansvarlige skal daglig føre en driftslogg slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt.

5.2.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering

Den driftsansvarlige skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*.

Den driftsansvarlige skal informere Statsforvalteren og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr eller lignende kan medføre økte luktplager.

Den driftsansvarlige skal ha et digitalt system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Den driftsansvarlige skal gjøre en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til Statsforvalteren i tråd med punkt 7.4.

5.2.5 Krav til ventilasjon og luktrensning

De delene av anlegget hvor det forventes detekterbar dårlig lukt, skal være ventilert med undertrykk og koblet til luktreanseanlegg. Ventilasjonen (utskifting av luft per tidsenhet) skal være tilpasset aktiviteten ved anlegget, og kapasiteten på luktreanseanlegget skal være dimensjonert for maksimal belastning av forurenset luft.

5.2.6 Krav til utslippspunkt

Utslippspunkt for luktreanseanlegget skal være minimum 20 m over bakkenivå.

5.3 Fakling

Fakling (forbrenning uten energiutnyttelse) skal begrenses i størst mulig grad. Unntaksvis kan overskuddet fakles, primært ved driftsforstyrrelser og i nødsituasjoner.

Fakling skal skje ved en forbrenningstemperatur og oppholdstid som er mest optimal for å unngå forurensning. Den driftsansvarlige skal årlig rapportere mengde faklet gass og årsaken til fakling.

6 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Lørdag (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Natt (kl. 23-07) L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

L_{AFmax} er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

Alle støygrensene skal overholdes innenfor alle tidsperiodene. Støygrensene gjelder all støy fra virksomheten, inkludert intern transport på virksomhetens område samt lossing og lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra virksomhetens område er likevel ikke omfattet av grensene.

Den driftsansvarlige skal utarbeide støysonekart for sin virksomhet i tråd med punkt 8.2. Kartene skal vise støyutbredelsen i røde og gule soner i tråd med *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442* (kap. 2.2.1) samt soner med støynivå tilsvarende grenseverdiene gitt i tillatelsen. Kartene skal sendes kommunen og Statsforvalteren og holdes oppdatert.

7 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

7.1 Utslippskontroll

Oppdaterte oversikter som viser ledningsnett, kummer, tanker, renseinnretninger, utslippspunkter, prøvetakingspunkter og lignende, skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

7.2 Program for utslippskontroll

Programmet for utslippskontroll skal:

- redegjøre for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volum og innhold
- beskrive de forskjellige trinnene i volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning for hver strøm og komponent
- beskrive måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- begrunne valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- beskrive valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, begrunne valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium
- redegjøre for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

7.3 Rapportering til Statsforvalteren

Den årlige rapporteringen omfatter en vurdering av virksomhetens påvirkning på miljøet i rapporteringsåret, oversikt over avfallsmengder som er mottatt, behandlet og sendt videre, kjente brudd på tillatelsen, energi og andre miljømessige forhold ved virksomheten. I tillegg skal rapporteringen inneholde dokumentasjon om innhold og bruk av biorest siste år i tråd med krav i tillatelsen punkt 3.6.3 og informasjon om fakling i tråd med krav i tillatelsens punkt 5.3.

Den driftsansvarlige skal sammen med den årlige egenkontrollrapporteringen sende Statsforvalteren en rapport om antall luktklager og lukthendelser ved anlegget det siste året. Årsaken til de enkelte lukthendelsene og/eller luktklagene, og eventuelle tiltak som er gjennomført for å begrense eller stanse utslippet skal inngå i rapporten.

8 Undersøkelser og utredninger

8.1 Utredning av utslipp til luft

Den driftsansvarlige skal redegjøre for sine utslipp til luft ved å:

- gjennomføre en luktundersøkelse for å dokumentere at immisjongsgrensen er overholdt, jf. punkt 5.2.1. Undersøkelsen skal gjennomføres i tråd med anbefalingene i Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*.
- utrede indikatorgasser for luktutslipp. Utredningen skal omfatte indikatorgasser for alle hovedtyper av gasser som kan forventes å være i utslippet. Det skal gjøres målinger av hver av indikatorgassene før rensning og etter hvert av rensetrinnene og i utslippspunktet/-ene. Målingene skal starte etter mottak av avfall ved oppstart av anlegget. Målingene skal være representative for driften og utslippets karakter.
- kartlegge sammenheng mellom konsentrasjon av indikatorgassene og luktkonsentrasjon. Basert på dette skal den driftsansvarlige foreslå krav til maksimal konsentrasjon av indikatorgassene for aktuelle utslippspunkter.
- foreta en miljørisikovurdering av utslippet til luft.

Utredningen skal sendes Statsforvalteren innen ett år etter oppstart av anlegget. Med grunnlag i utredningen vil Statsforvalteren gjennomføre en mer presis og eventuelt også strengere regulering av utslippet til luft.

Foreløpig rapport med resultater av målinger, vurdering av disse og oppsummering av ev. mottatte luktklager skal sendes Statsforvalteren etter seks måneder etter oppstart av anlegget.

8.2 Utarbeidelse av støysonkart

Støysonkartene utarbeidet i henhold til punkt 6 skal sendes kommunen og Statsforvalteren innen seks måneder etter oppstart av anlegget.

8.3 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann

Den driftsansvarlige skal utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630 Tilstandsrapport for industriområder.

Før den driftsansvarlige setter i gang nye undersøkelser av grunn og grunnvann, skal programmet for undersøkelser oversendes Statsforvalteren for eventuelle kommentarer.

Tilstandsrapporten skal sendes Statsforvalteren senest tre måneder etter at undersøkelsene er gjennomført.